

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D4/1/K.O.K.-00/3 (Menfi Tespit)

Karar Sayısı : 00-36/394-221

Karar Tarihi : 26.9.2000

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU

Üyeler : Mehmet Zeki UZUN, Sadık KUTLU, Nejdet KARACEHENNEM, Mustafa PARLAK, A.Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER

B- RAPORTÖRLER : K. Oğuz KARAKOÇ, M. Okan ALPAY

C- BAŞVURUDA BULUNAN: - San Sigorta ve Reasürans Brokerliği A.Ş.,
- J&H Marsh & McLennan Sigorta ve Reasürans Brokerliği A.Ş. ve
- Çağdaş Sigorta Brokerlik ve Risk Danışmanlık A.Ş.
Vekili Av. Bekir AROMA
Güllü Sokak, No:1, 3. Levent/İstanbul

D- TARAFLAR: - J&H Marsh&McLennan Inc.
1166 Avenue of the America New York,
New York 10036 A.B.D.
- J&H Marsh&McLennan Sigorta ve Reasürans Brokerliği A.Ş.
Maya Akar Center Büyükdere Cad. No:100-102
Esentepe/İstanbul
- San Sigorta ve Reasürans Brokerliği A.Ş.
Maya Akar Center Büyükdere Cad. No:100-102
Esentepe/İstanbul
- Cekar Sigorta Brokerlik ve Risk Danışmanlık A.Ş.
(Yeni unvanı Çağdaş Sigorta Brokerlik ve Risk Danışmanlık A.Ş.)
Mecidiyeköy, Büyükdere Caddesi, Akabe Ticaret Merkezi
No:80, Kat:7 Şişli/İstanbul
- Osman YÜCESAN
Kerametli Sokak, No:1, 88160 İstinye/İstanbul
- Mert YÜCESAN
Ressam Hikmet ONAT Sokak, No:10, 80860 İstinye/İstanbul

E- DOSYA KONUSU: J&H Marsh & McLennan Inc. (J&H Marsh) tarafından devralınan San Sigorta Reasürans Brokerliği A.Ş. (San Sigorta) ile bu şirketin eski ortaklarından Osman Yücesan ve Mert Yücesan arasında akdedilen, sırasıyla "Danışmanlık Sözleşmesi" ve "İstihdam Sözleşmesi" ile devralma işlemine ilişkin "Hisse Satılma Sözleşmesi"ne ve J&H Marsh'ın yavru şirketi

J&H Marsh&McLennan Sigorta ve Reasürans Brokerliği A.Ş. (J&H Marsh Türk) tarafından Cekar Sigorta ve Risk Danışmanlık A.Ş.(Cekar Sigorta)'nin müşteri portföyü, defter ve kayıtlarının satın alınmasına yönelik olarak taraflar arasında imzalanan Satış Sözleşmesi'ne menfi tespit belgesi verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurumumuz kayıtlarına 30.6.1998 tarih, 1963 sayı ve 11.9.1998 tarih, 2967 sayı ile giren başvurular üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 8. maddesi uyarınca düzenlenen 7.4.2000 tarih, D4/1/K.O.K.-00/2 sayılı Menfi Tespit Raporu 4.5.2000 tarih, REK.0.08.00.00/14 sayılı Başkanlık önergesi ile 00-17 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve 00-17/166-86 sayılı Karar ile anılan Kanun'un 11. maddesi gereğince incelemeye alınmıştır. Bu karar üzerine hazırlanan 22.8.2000 tarih, D4/1/K.O.K.-00/3 sayılı Rapor, 15.9.2000 tarih, REK.0.08.00.00/47 sayılı Başkanlık önergesi ile 00-36 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İnceleme konusu Hisse Satınalma Sözleşmesi ve Satış Sözleşmesinin, 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in 4. maddesinde belirtilen eşiklerin aşılması nedeniyle bildirim tabii olmadığı, bu sözleşmelere ve Hisse Satınalma Sözleşmesi çerçevesinde hazırlanan San Sigorta ile Osman Yücesan arasında imzalanan Danışmanlık Sözleşmesi'ne ve San Sigorta ile Mert Yücesan arasında imzalanan İstihdam Sözleşmesi'ne 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca Menfi Tespit Belgesi verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

1. İlgili Pazar

Ürün Pazarı: Tarafların faaliyet alanları dikkate alınarak ve sigorta ve reasürans brokerleri ile sigorta acentelerinin aynı pazarda faaliyet gösterdikleri göz önünde bulundurularak, ilgili ürün pazarı sigorta aracılık faaliyetleri pazarı olarak belirlenmiştir.

Coğrafi Pazar: Bildirim konusu açısından ilgili coğrafi pazar, Türkiye Cumhuriyeti sınırları olarak tespit edilmiştir.

2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

2.1. J&H Marsh ile San Sigorta Ortakları Arasında Akdedilen Hisse Alım Sözleşmesine ve San Sigorta ile Eski Ortakları Arasında Akdedilen Danışmanlık ve İstihdam Sözleşmelerine Menfi Tespit Belgesi Verilmesi Talebinin Değerlendirilmesi:

J&H Marsh, Fransa'da kurulu Gras Savoye SA'dan, San Sigorta'da sahip olduğu %40 hisseyi devralırken, aynı zamanda bu şirketin geri kalan %60 hissesini de Osman YÜCESAN, Mert YÜCESAN, Hatice Lamia YÜCESAN, Eren CENDEY ve Fikret Şevki BULUT'tan satın almış ve bu satın alma işlemini bir 'Hisse Satınalma Sözleşmesi'yle düzenlemiştir. Ayrıca, söz konusu sözleşme çerçevesinde, San Sigorta, Osman Yücesan ile "Danışmanlık Sözleşmesi", Mert Yücesan ile de "İstihdam Sözleşmesi" akdetmiştir.

Taraflar arasında akdedilen, hisse satın alma, danışmanlık ve istihdam sözleşmelerinin rekabet etmeme şartını içeren maddeleri birbirlerine paralel hükümler içermektedir. Buna göre, sözleşme tarihini izleyen beş yıllık sürede veya sözleşmeye taraf olan şahsın (çalışanın), diğer taraf olan şirketin bağlı kuruluşlarındaki veya bunların birleşme, konsolidasyon, satın alma veya bir şekilde yerini alan şirketlerdeki görevinin sona ermesini izleyen üç yıllık süre içinde (hangisi daha sonra ise), doğrudan doğruya, tek malik sıfatıyla, herhangi bir ortaklığın üyesi, bir şirketin ya da kuruluşun hissedarı, yatırımcısı, personeli veya direktörü veya herhangi bir kişinin personeli, temsilcisi, ortağı veya danışmanı sıfatıyla, yapamayacağı işlemler tanımlanmıştır.

Sözleşmelerde ayrıca, San Sigorta'da çalışmaya devam edecek olanların, sözleşme tarihini izleyen beş yıl içinde veya şirketle olan istihdam ve danışmanlık sözleşmelerinin sona ermesini izleyen üç yıl içinde (daha sonra sona eren tarihin dikkate alınması öngörülmüştür.), başka bir kuruluştaki görevleri dolayısıyla, kapanış tarihi itibarıyla veya dönem süresi içinde San Sigorta'nın müşterisi veya müşteri namzedi kişilerden herhangi bir sigorta teklifini kabul etmemesi karara bağlanmıştır.

Başvuru konusu sözleşmelerde yer alan bu rekabet yasakları, sigortacılık sektörünün hizmet ağırlıklı bir sektör olması, müşteri ilişkilerinin önemli bir yere sahip olması ve devralma işleminin devralınan firmaya ait bir know-how'u da içermesi sebebiyle kabul edilebilir rekabet kısıtlamalarıdır.

2.2. Cecar Sigorta ile J&H Marsh Türk Arasında Akdedilen Sözleşmeye İlişkin Menfi Tespit Talebinin Değerlendirilmesi:

Dosya mevcudu bilgilere göre, Şubat 1997'de uluslararası bir şirket olan Marsh & McLennan yine uluslararası bir şirket olan Fransa tabiiyetli ortağı Cecar-Jutheau şirketini devralmıştır. Bu gelişmenin ardından, Mart 1997'de, J&H Marsh&McLennan, Johnson Higgins ile birleşerek J&H Marsh & McLennan Inc. (J&H Marsh) ünvanını almıştır. Söz konusu gelişmelerin ardından, ilgili teşebbüslerin çeşitli ülkelerde bulunan şubeleri de birleşmeye başlamıştır. Bunun sonucu olarak ülkemizde de, J&H Marsh teşebbüsünün % 99,99 hissesine sahip olduğu J&H Marsh Türk, birleşmeden önce Marsh & McLennan şirketi tarafından hisseleri devralınan Fransız tabiiyetli Cecar-Jutheau firmasının Türkiye'de faaliyet gösteren kuruluşu Cecar Sigorta ve Risk Danışmanlığı A.Ş. (Cecar Sigorta)'nin tüm ticari varlığını devralmıştır.

Başvuru konusu sözleşme sonucu Cecar Sigorta unvan değişikliği yaparak Çağdaş Sigorta Brokerlik ve Risk Danışmanlığı A.Ş. ismini almakta şirketin ticari faaliyetleri J&H Marsh Türk şirketinde kalmaktadır. Öte yandan, şirketin tüzel kişiliği ve brokerlik ruhsatı ise, yerli ortak Ahmet ÇELEBİLER'e devredilmektedir. Ahmet ÇELEBİLER, kapanış tarihini izleyen üç yıllık dönem süresince, doğrudan doğruya veya dolaylı olarak, herhangi bir aracı sigorta şirketinin veya diğer bir kuruluşun tek sahibi, ortaklarından biri, hissedarı, yatırımcısı, memuru veya müdürü sıfatıyla, şirketin müşteri portföyünden herhangi biriyle ilgili olarak herhangi bir sigorta işi talep veya kabul etmeyecektir.

Söz konusu rekabet yasağı, sigortacılık sektörünün hizmet ağırlıklı olması ve bu sektörde müşteri ilişkilerinin önemli bir yere sahip olması nedenleriyle makul ve objektif bir rekabet kısıtlaması olarak değerlendirilmiştir.

2.3. Menfi Tespit Başvurularına Konu Olan Devralma İşlemlerine İlişkin Değerlendirme:

Başvuru konusu Menfi Tespit Belgesi taleplerine ilişkin iki ayrı devralma işlemi bulunmaktadır. Bunlardan ilkinde J&H Marsh, San Sigorta'yı devralmakta, diğerinde ise Cekar Sigorta'nın müşteri portföyü, defter ve kayıtlarını J&H Marsh Türk, tüzel kişiliği ve brokerlik ruhsatını ise Ahmet ÇELEBİLER satın almaktadır.

Sigorta ve reasürans brokerlerinin, sigorta şirketleri ve acenteleriyle aynı ilgili ürün pazarında faaliyet gösterdikleri tespit edilmiş olduğundan, devralmaya taraf olan San Sigorta ve iştiraki Vitsan Sigorta ve Reasürans Brokerliği A.Ş. (Vitsan Sigorta) ile Cekar Sigorta'nın ciro eşiklerinin hesaplanmasında ilgili coğrafi pazar içerisinde faaliyet gösteren sigorta ve reasürans şirketlerinin toplam prim istihalleri esas alınmıştır.

Söz konusu devralma işleminin gerçekleştiği 1997 yılında, Türkiye sigorta aracılık faaliyetleri pazarında, sigorta şirketlerinin toplam prim 281.671.106.000.000 TL. olmuştur.

Bu dönemde, San Sigorta ve aynı piyasada faaliyet gösteren iştiraki Vitsan Sigorta'nın sigorta primi, sigorta komisyonu ve reasürans komisyonu toplamı ise 5.225.535.883.409 TL.'dir. Söz konusu şirketlerin sigorta aracılık faaliyetleri pazarındaki payı ise %1.86 olarak gerçekleşmiştir.

Öte yandan, Cekar Sigorta'nın 1997 yılı sigorta primi, sigorta komisyonu ve reasürans komisyonu toplamı 950.309.447.301 TL., pazar payı ise %0.34 olmuştur.

Buna göre, San Sigorta (ve Vitsan Sigorta) ile Cekar Sigorta'nın toplam cirolarının 6.175.845.330.710 TL., pazar paylarının ise %2.20 olarak gerçekleşmiş olduğu anlaşılmıştır. Söz konusu bilgiler çerçevesinde, tarafların toplam ciro ve pazar payları 1997/1 sayılı Tebliğ'in öngördüğü 25.000.000.000.000 TL. ciro eşiği ve ilgili ürün pazarındaki %25 pazar payı eşiğinin altında kaldığından, Rekabet Kurulu'ndan izin alınmasına gerek bulunmamaktadır.

İ- SONUÇ

Yukarıda yer verilen değerlendirmeler ışığında, J&H Marsh & McLennan Inc. tarafından devralınan San Sigorta Reasürans Brokerliği A.Ş. ile bu şirketin eski ortaklarından Osman Yücesan ve Mert Yücesan arasında akdedilen, sırasıyla "Danışmanlık Sözleşmesi" ve "İstihdam Sözleşmesi" ile devralma işlemine ilişkin "Hisse Satılma Sözleşmesi"ne ve J&H Marsh & McLennan Inc.'in yavru şirketi J&H Marsh&McLennan Sigorta ve Reasürans Brokerliği A.Ş. tarafından Cekar Sigorta Brokerlik ve Risk Danışmanlık A.Ş.'nin müşteri portföyü, defter ve kayıtlarının satın alınması hususunda taraflar arasında imzalanan sözleşmeye Menfi Tespit Belgesi verilmesi talebi ile yapılan başvurularla ilgili olarak;

1. Sigorta aracılık faaliyetleri pazarında gerçekleşen ve "Hisse Satılma Sözleşmesi" ve satışa ilişkin "sözleşme"ye konu olan devralma işlemlerinin, 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar

Hakkında Tebliğ'in 4. maddesinde belirtilen eşiklerin aşılmaması nedeniyle bildirim tabi olmadığına,

2. Başvuru konusu, satışa ilişkin "sözleşme" ve "Hisse Satınalma Sözleşmesi" ile "danışmanlık sözleşmesi" ve "istihdam sözleşmesi"nin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ilgili maddelerine aykırı olmadığına, bu nedenle Kanun'un 8. maddesi uyarınca Menfi Tespit Belgesi verilmesine,

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.